

φούμενον εἰς ἥρωα διὰ τοῦ χροῦτος, εἶναι φρικῶδες νὰ ἀπέρχεται ὅπως φανερῶν, ὑπάρχον εἰς ἀπλὴν διαταγὴν, εἰς ἀπλὸν σημείον τοῦ ἀρχηγοῦ του, καὶ ἀγνοῶν ποῦ θρηνεῖ ἡ γυναιὶα μήτηρ του, ποῦ προσεύχεται ἡ μηστὴρ του, ποῦ περιμένουσιν αὐτὸν οἱ φίλοι του! Οὗτος αἰσθάνεται ὅτι μετεβλήθη εἰς μηχανήν, ἥς ἡ ἀτομικὴ τύχη δὲν ὑπολογίζεται. Ἀλλ' ὁ Βρονίνης ὡς ἐκ τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς διακεκριμένης ἀνατροφῆς του, εἶχεν ἐξευγενίσει τὴν ιδέαν ταύτην τῆς δουλείας καὶ τῆς στρατιωτικῆς ἀπομονώσεως. Ἡ εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων του, ἡ ὑπεροχὴ τοῦ νοῦ του, ἐξηρμηνίζον τὴν πτωχὴν στολὴν του. Ἰσως εἰς τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην δυνάμεθα ν' ἀποδώσωμεν τὴν ἀλγεινὴν καὶ ταπεινωτικὴν θέσιν, ἥς ἡ παρουσία τοῦ συνταγματάρχου ἐπέβαλλεν εἰς αὐτὸν τὰς ἀπεριγράπτους, καὶ τοι εὐνοήτους, ἀγωνίας.

Ὁ Βρονίνης ἐπαρουσιάσθη λοιπὸν εἰς τὸν συνταγματάρχην ὑπὸ τοιούτων ἀλγεινῶν κατεχόμενης αἰσθημάτων. Μετὰ τὸν τυπικὸν στρατιωτικὸν χαιρετισμόν, μέινας εἰς τὴν ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν κανονισμῶν ὀριζομένην θέσιν, εἶπε κατὰ τὸν τύπον:

— Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιασθῶ εἰς τὴν ἡμετέραν εὐγενὴ ὑψηλότητα!

Καὶ ὁ στρατιώτης ἀκίνητος ὡς ἀγάλμα περιέμενεν ὅπως ἡ εὐγενὴς ἐκείνη ὑψηλότης καταδεχθῇ νὰ τῷ ἀπαντήσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ τὰς διαταγὰς τῆς.

Ἀλλ' ὁ Γουρσλώφ ἦτο ἐστραμμένος πρὸς τὸν ὑπασπιστήν, καὶ ἀναμφιδόλως ὅπως θριαμβεύσῃ κατὰ τοῦ γοήτρου, ὁ περ ἀκουσίως ὤφιστο πρὸς ἄλλων τὴν ἐμφυτον κομψότητα τοῦ στρατιώτου πρὸς τὴν ἀδιόρθωτον αὐτοῦ γυδαιότητα εἶπεν αὐτῷ ἀποτόμως:

— Πράγματι εἶναι ὁ σημασιόφορος, ὅστις τὸ παρελθὸν ἔτος ἐσύχναζεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς περιγυιότητος... ὅστις ἔσχε τὴν ἀφοσίωσιν νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἀνώτερόν του... καὶ πρὸ πάντων τὴν ἀνεπιτηδευσίαν νὰ τὸν φονεύσῃ.

Ὁ ὑπασπιστὴς προσέκλινε, χωρὶς οὐδὲν κλῆν βλέμμα νὰ ρίψῃ ἐπὶ τοῦ Βρονίνης οὕτως τὸ πρόσωπον ἐξ ὧχρῶ κατέστη πελιδνόν.

Ὁ συνταγματάρχης, εὐχαριστήσας ἐκ μικρᾶς ταύτης ἐκδηλώσεως, καὶ μὴ βλέπων πλὴν ἐνώπιόν του ἢ τὸ μεμετρημένον βῆμα καὶ τὴν ἀρμόζουσαν τῷ στρατιώτῃ στάσιν, ἐσκέφθη ὅτι ἡ τύχη τὴν ἐρριψε πολλὰς χιλιάδας μελλίων μακρὰν τῆς περιγυιότητος, ἐσκέφθη ὅτι οὐδὲν εἶχε πλέον νὰ φοβῇ ἐξ ἐνὸς Βρονίνης, ὅστις θὰ ἦτο πλέον γελῶν ἀνερκατῆς του, — καὶ βραχυδὸν ἐπανήλθεν εἰς τὰ πρῶτα αὐτοῦ αἰσθήματα. Ὁ Γουρσλώφ εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν, καὶ

μεθ' ὅλην τὴν συμφύρον, ὅπερ εἶχε νὰ διατηρήσῃ τὸ. Ἀλέξανδρον ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον χρόνον εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν του, ὥς κτερεῖν εὐλακρινῶς τὴν τύχην του. — Στραφεὶς δὲ πρὸς τὸν στρατιώτην εἶπε μετ' ἐπισκεψίας, ὡς ἂν εἰ ἀνεγίνωσκεν εἰς τὰ ἄδυτα τῆς καρδίας του:

— Τὰ πάντα εἰς διορθώσιν, νῆε. Μεθ' αὐτοῦ ἔχομεν γενικὴν ἐπιθεώρησιν. Μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν ταύτην, δύνασαι ὅταν θέλῃς νὰ μεταβῇς ὅπως ἴδῃς τὴν μητέρα σου.

Ὁ Βρονίνης προσέκλινεν εἰς σημείον εὐχαριστίας.

— Μόνον, ἐξηκολούθησεν ὁ συνταγματάρχης, μετὰ ὅπου ἀδιαφορία καὶ ἀγαθότης, ὅπερ θὰ περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸν τιμιώτερον διπλωμάτην τῆς ῥωσικῆς γυναικείας, σὲ συμβουλεύω νὰ μὴ μεταβῇς παρὰ τῷ πρίγγι. Πηγαίει ἐκεῖ πολὺς κόσμος· θὰ σὲ ἰδῶσι, θὰ γίγῃ λόγος, καὶ θὰ ἐπιβαρυνθῇ ἡ θέσις σου. Σὲ συμβουλεύω πρὸς τὸ συμφέρον σου.

Ὁ Ἀλέξανδρος ὑπεκρίθη, ὅσον ἡθύναιτο κάλλιον, ὑπὸ τὴν στρατιωτικὴν ἐπάθειαν, τὸ μέγα κακόν, ὅπερ ἐπροξένουν αὐτῷ οἱ προσκνεῖς οὗτοι λόγοι· ἐκούσαι τινες φρικαίαις ἐπρόδιδον μόνον τὸ μαρτύριον, ὅπερ ὤφιστο, ἀλλὰ τὸ ψυχρὸν αὐτοῦ ἐξωτερικὸν ἐξηπάτησε τὸν συνταγματάρχην, ὅστις οὐδὲν ἐμάντευσεν. Ἀπὸ τὴν παρετήρησεν οὗτος καλῶς ἀπὸ κεφαλῆς ἄχρι ποδῶν, ἐπανελάβε μειδιῶν:

— Πρέπει ὅμως νὰ σὲ δώσω ἐτι ἀγαθὴν τινα συμβουλὴν, πτωχέ μου Βρονίνη.

Καὶ ὁ Γουρσλώφ ἐγερθεὶς, ἔθετο οἰκείως τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ στρατιώτου.

Ὁ στρατιώτης, μεθ' ὅλην τὴν καθολοῦσαν αὐτὸν εἰς τὸ ἔδαφος πειθαρχίαν, μικροῦ ἐδέχσε νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὴν ὀργήν του, ἀλλὰ κατώρθωσεν νὰ καταστείλῃ τοὺς πυρετώδεις παλμούς τῆς καρδίας του, ἐνῷ ὁ συνταγματάρχης ἐξηκολούθη παρατηρῶν αὐτόν.

— Τὸ ὄρασμα τοῦτο, νῆε, εἶναι λίαν λεπτὸν διὰ φόρεμα στρατιώτου. Κίξεν οὖν ὅτι ἂν δὲ ἦτο παρ' ἐμοί, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου, τὸ ὄρασμα τοῦτο, ὅπερ εἶναι κατάλληλον διὰ φόρεμα ταγματάρχου, θὰ σοὶ ἀπέφερον ὀκταήμερον φυλακὴν καὶ δεκαπέντε τοῦλάχιστον μαστιγώσεις. Ἀλλὰ, μὴ σὲ μέλῃ, — παρ' ἐμοί δὲν εἶσαι ὑποχρεωμένος νὰ συμμορφώσῃς ἀκριβῶς πρὸς τοὺς κανονισμούς. Ἀλλως, ἀναμφιδόλως, ὅπως τιμῆς τὸν συνταγματάρχην σου, ἐθέλῃς νὰ διακριθῇς ἀπὸ τοὺς συντρόφους σου... Καλὰ... σὲ εὐχαριστῶ... Ἀλλὰ εἰς τὴν μεγάλην ἐπιθεώρησιν

τῆς μεθ' ὅριον μὴ λησμονήσης νὰ βάλῃς τὴν ἀληθὴ στρατιωτικὴν στολὴν σου, ἄλλως δὲν σοὶ ἐγγνώμαι... Ἐγὼ αὐτὸς πρέπει νὰ ὑπακούω πρῶτος εἰς τὴν πειθαρχίαν. Ἀπέναντι τῶν ἀνωτέρων σου, δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω ἄλλο, ἢ τὸ καθήκον μου, ἡ προστασία μου τότε δὲν θὰ σὲ ὠφελήσῃ... Μὴ τὸ λησμονήσης!

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διδασχῆς ταύτης, ἀπαγγελομένης δι' ὅπου πατρικοῦ, ὅπερ ἐκάλυπτε τὸν σαρκασμὸν αὐτῆς καὶ τὴν πικρίαν, ὁ Βρονίνης, ὅστις εἶχε συνέλθῃ ἐκ τῆς συγκινήσεως του, κατέβαλλεν ἅπασαν τὴν ἰσχύϊν τοῦ χαρακτῆρός του, ὅπως συμμνησθῇ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νέας αὐτοῦ τιμῆς. Δὲν ἐτιμωρεῖτο οὕτω διὰ τὴν ἄλλοτε ὑπεριφάνειαν του, καὶ δὲν ὑπῆκουεν εἰς τὰς ῥητὰς διαταγὰς τῆς Βαράτσκας;

Ὁ συνταγματάρχης, ἀπὸ ἐστράφη πρὸς τὸν ὑπασπιστήν του γελῶν θερμῶς, ἀπετάθη ἐκ νέου εἰς τὸν στρατιώτην:

— Εἰξέυρεις, τοῦλάχιστον, τὰ ἀπαιτούμενα γυμνάσια; Ἀἰδῶμεν: στροφὴ ἐπ' ἀριστερά.

Ὁ Βρονίνης ἐξετέλεσε τὸ πρόσταγμα.

— Κάλλισα. Δεξιὸς τοὺς ἐμπροσθί... Ἀξιόλογα!... Τώρα κατ' ἀρέσκειαν... κατ' ἀρέσκειαν!...

Ὁ Βρονίνης ἐξετέλεσε πάντα τοὺς ὑπὸ τοῦ Γουρσλώφ διαταχθέντας ἐλιγμούς... Ἦτο ὁμοῦ καὶ ὁ τελειωταῖος νὰ σταθῇ. Ψυχρὸς ἰδρὼς ἔρρεεν ἀπὸ τοῦ μετώπου τοῦ Ἀλεξάνδρου, τὰ γόνατά του ἐκάμπτοντο. Μόλις ᾤσθάνθη ἑαυτὸν ἀπαλλαγέντα τῶν φρικωδῶν δεσμῶν τῆς μετατῆς ὑπηρεσίας, ἔπεσεν ἐπὶ τινος ἑδρας. Ἦτο ἐλεύθερος, ἰδύνατο νὰ ἀναπνέῃ.

(Συνέχεια εἰς τὸ πρὸς γέλι.)

ΕΝ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδμάνδου de Amicis)

Πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου ὁ γηραιὸς ἱατρός τοῦ 80 συντάγματος κύρισκετο ἤδη ἐκτός τῆς πόλεως καὶ ἐβάδιζε δι' ἀτραποῦ μονήρους πρὸς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν φίλης τοῦ τινος κυρίας.

Φθάτας εἰς μέρος τι ὅπου ἐξετείνετο εὐρεῖα γυμνὴ πεδιάς φαινομένη ὡς πλατεῖα στρατιωτικῶν γυμνασίων, ἔστη καὶ ἤρξατο ρίπτων τὸ βλέμμα τῆδε κάκεισε συνωρμυμένος, ὥστε τὸ μέρος ἐκεῖνο τῷ ἀνεμνήνησκε λυπηρὰν ἐνθύμησιν.

Ἡ ἐπαυλὶς ἔκειτο ἐπὶ γηλόφου μικρὸν ἀπέχοντος τῆς πεδιάδος ἐκείνης, μεταξύ δὲ αὐτῆς καὶ ἐκείνου ἔκειτο ἔκτασις τῆς ἐδάφους ἄνευ δένδρων καὶ ἄλλων φραγμῶν. Ὁ καιρὸς ἦτο συννεφώδης, οὐδεὶς ἤκούετο θόρυβος καὶ οὐδεὶς ἐφαίνετο περίεξ.

Εἰσελθὼν ἐν τῇ ἐπαύλει ὁ ἱατρός, εὔρε πρὸς μεγάλην αὐτοῦ ἐκπληξιν τὴν κυρίαν ἐγγηγερμένην ἔδῃ. Προῦχώρησεν αὐτὴ πρὸς αὐτὸν μὲ τεταραγμένην μορφήν καὶ λέγουσα «Σὺ εὐχαριστῶ, ἱατρέ, γνωρίζω διατὶ ἐρχεσθε, μὲ τὸ εἶπον χθές. Να ἤξεύρετε τί νύκτα ἐπέρασα μὲ αὐτὸν τὸν λογισμόν! Ἄν ἤθελα το προΐδει, ὡ βέβαια δὲν θὰ ἡγομένη νὰ καθίσω ἐδῶ· ἀλλ' αὐτὸ μοὶ συμβαίνει πρῶτον καὶ τελευταίαν φοράν. Θ' ἀφήσω αὐτὴν τὴν οἰκίαν, ἐντοσούτω αὐτὸ τὸ πρῶτ', θὰ πάρω τὰ δύο παιδία καὶ θὰ πηγαίνω εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς φίλης μου. . . . Μὲ συγχωρεῖτε »

Ἡ γέρθη ἐν τάχει καὶ προβάτα εἰς τὴν θύραν τῆς παρακειμένης αἰθούσας ἠρώτησε τὴν ὑπρέτριαν ἀπὸ τὰ τεκνα τῆς ἥσαν ἐξυπνα. « Ἀς κάμουν γρηγόρα » προσέθηκε καὶ ἐπιστρέψατα ἐκάθισεν ἐκ νέου πλησίον τοῦ ἱατροῦ.

— Ἀ, ἱατρέ, ἐπανελάβε στενάζουσα δὲν ἦτο λοιπὸν ἄλλος τόπος κατὰλληλος εἰς τὰ περίχωρα τῆς πόλεως, δια νὰ μὴ ἐλθουν ἀκριβὲς ὑπὸ τὰ παράθυρα τῆς οἰκίας μου; .

— Αὐτὸ εἶναι τὸ μέρος τῶν στρατιωτικῶν γυμνασίων, ἀπήντησεν ἀφιεργμένος ὁ ἱατρός.

— ὦ Θεέ μου! καὶ ἂν κατὰ δυστυχίαν δὲν εἰδοποιούμεν! Τρέμω σκεπτομένη αὐτό, βλῆπετε! Ἄ! νὰ φύγω γρηγόρα μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, πέντε, δέκα μίλια ἐν ἀνάγκῃ, φθάνει νὰ μὴ ἴδω τίποτε, νὰ μὴ ἀκούσω τίποτε. Θὰ μὲ συνοδεύσητε, ἱατρέ, δὲν ἔχει οὕτως;

Ὁ ἱατρός δὲν ἀπήντησεν· ἔστι πρὸς στιγμὴν σκεπτικός, εἰτα μετὰ σοβαροῦ ἀλλὰ καλοκράτου ὕψους εἶπε:

— Κυρία, ἔχετε δύο τέκνα, ἀμφότερα προωσιμένα δια τὸ στρατιωτικὸν στάδιον. Τὸ πρῶτον ἔχει δεκαεὶς ἐτῶν ἡλικίαν, τὸ ἕτερον δεκαεσσάρων· εὐρίσκονται ἐν ἡλικίᾳ καθ' ἣν συχνάκις ἐν γαγονός, εἰ θέαμα, συχνήναι τις δι' ἡμᾶς ματαίᾳ ἢ καὶ βλαβερᾷ, ἐπιδρᾷ οὐσιωδῶς

ἐπὶ τῆς διαπλάσεως τοῦ χαρακτῆρος καὶ καθιστᾷ αὐτὸν εὐγενῆ καὶ ἰσχυρὸν δι' ὅλης τῆς ζωῆς· ἄλλοι διαπλάσθημεν συμφώνως πρὸς τὰς παιδικὰς ἡμῶν ἐντυπώσεις, ἂν θέλετε νὰ γεινώσι στρατιῶται τὰ δύο τέκνα σας, ἀκούσατε τὴν συμβουλὴν μου, κυρία· μένατε.

Ἡ κυρία ἠσθάνθη τὸν τρόπον εἰς τὴν λέξιν ταύτην, μέναι τε· ἔπειτα ἐβούβισθη εἰς διολογισμούς.

Εἰσελθὼν τὰ δύο τέκνα, ὑψηλὰ τὸ ἀνάστημα, ἀναλόγως τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ εὐρωστῆ, εἰλικρινῆ καὶ ἑλκυστικὴν ἔχοντα φυσιογνωμίαν. Ἐν αὐτῶν ἔφερε τὴν στολὴν τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς Ἰσταντο ἀμρότερα σοβαρά, μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰς ὀφρυὺς συνεσπασμένας, ὡσανεὶ ἤθελον νὰ δείξωσι δυσταρέτκειαν. Ἀφοῦ ἐχαίρετσαν τὸν ἱατρὸν ἀπεσύρθησαν εἰς τινὰ γωνίαν τῆς αἰθούσας ἄφωνα, καὶ τρόπον τινα διαμαρτυρόμενα.

— Ἰε τρέχει; ἠρώτησεν ἡ μήτηρ.

— Δὲν θέλομεν πρὸς ν' ἀναχωρήσωμεν, ἀπήντησε τὸ νεώτερον μὲ τὸ ὕφος ἐκεῖνο, τὸ μεταξύ τοῦ θυμοῦ καὶ τοῦ ὀργήνου ἰδιόζον εἰς τὰ παιδία, ὅσακις θέλουσι νὰ φανῶσι δυσχερετικμένα.

Ἡ μήτηρ ἐθεώρησε τὸν ἱατρὸν, ἔοριψεν ἀνταυχὸν βλέμμα ἀπὸ τοῦ παραθύρου καὶ ἠρώτησε μετὰ στεναγμοῦ χαμηλοφώνως.

— Μετὰ μίαν ὥραν, ἀληθῶς;

— Μετὰ μίαν ὥραν ἀπήντησεν ὁ ἱατρός.

— Καί . . . εἶναι ὁνο; εἶπεν ἐτι μᾶλλον χαμηλοφώνως ἡ κυρία.

— Δύο.

— Ἐπὶ τινὲς ἐγκληματί;

— Ἐπὶ δουλῆ.

— ὦ! ἀκούσατε, ἀνέκραξε μετὰ τινὰ στιγμὴν στεφείως ἡ κυρία, δύνασθε νὰ εἰπῆτε ὅ,τι θέλετε, ἀλλ' εἶνε φρικτὸν!

— Ἀκούσατε καὶ σὺ· εἶπεν ἐτι ζωηρτέρων ὁ ἱατρός· δύναμαι νὰ σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι τὸ φρικτότερον ἐν τῇ τραγωδίᾳ ταυτῇ δὲν εἶνε ὅ,τι θὰ ἴδῃτε σῆς, ἀλλ' ὅ,τι εἶδον ἐγώ.

Μετὰ τινὰ στιγμὴν ἐπανελάβε:

— Σὺς, κυρία, γνωρίζετε τὴν ζωὴν μου ἔχω αρκετὰ ἔτη καὶ ἔλαβον αρκετὰς συμφοράς. Ἀπώλεσα πατέρα, μητέρα, ἀδελφοὺς ἐτι

νέος, ὑπέφερα πολλὰς πικρίας καὶ ἐν αὐτῷ ἔτι τῷ στοδίῳ μου ὡς στρατιωτικὸς ἱατρός· ἔσχον τινὰς ἐκ τῶν στιγμῶν ἐκείνων, καθ' ἃς ὁ μὴ πιστεύων οὐδὲν μετὰ θάνατον, εἶνε ἱκανὸς νὰ διαπράξῃ τὰ πάντα.

Ἡσθάνθη τὴν ὁδὸν τῆς αἰχμαλωσίας, τὴν ὁδὸν τοῦ νὰ βλέπῃ τις καὶ ν' ἀναγινώτῃ ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν ἐχθρῶν τὴν εἰδῇσιν τῆς ἥττας τοῦ στρατοῦ του καὶ τῆς συμφορᾶς τῆς πατρίου χώρας· ὅλα ταῦτα, συλλογίσθητε, ἦσαν πληγαὶ ὀδυνηραὶ εἰς τὴν καρδίαν. Καὶ ὁμῶς ὅλα ταῦτα μοὶ ἐσάνησαν μηδισμὸν ἀπέναντι ἐκείνου ὁπερ ἠσθάνθη ἐπὶ τῷ ἀξιοθρηνητῷ θεάματι, ἐπεισῶδιον τοῦ ὁποίου ὑπῆρξεν ἡ διαγωγὴ τῶν δύο σπμερινῶν ἀθλίων νὰ βλέπω τὸ βὺν τάγμα τοῦ συνταγματῆς μου τρεπόμενον εἰς φυγὴν εἰς τοὺς πρώτους πυροβολισμούς, ὡς συμμορία ληστῶν! Παρῆλθον ἱκανοὶ μῆνες, ἔσχον ἔκτοτε συγκινήσεις ζωηρὰς, διαρκούσης μάλιστα τῆς αἰχμαλωσίας μου· ἔπειτα ἠσθάνθη τὴν ἔδον τῆς ἀπελθεθερώσεώς μου, ἐπέστρεψα εἰς τὴν πατρίδα μου, ἐπανεῖδον τὸ σύνταγμα μου, τοὺς φίλους μου. καὶ ὁμῶς ἡ ἐντυπωσις τῆς σκηνῆς ἐκείνης διατηρεῖται ζωηρὰ ἐν ἐμοί, ὡς ἂν ἦτο χθές· τὸ θέαμα ἐκεῖνο παρίσταται πάντοτε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἀκούω τὰς φωνάς, βλέπω τοὺς ἀνθρώπους σκέπτμαι ἀενάως περὶ αὐτοῦ, τὸ βλέπω εἰς τὰ ὄνειρά μου καὶ μοὶ ἐρχονται στιγμαί, καθ' ἃς αἰσθάνομαι σχιζομένην τὴν καρδίαν μου καὶ κρύπτω εἰς τὰς χεῖρας τὸ πρόσωπον ἐκ τῆς ἐντροπῆς.

— ὦ! ὅχι τόσο δά! εἶπεν ἡ κυρία.

— Ναί, ναί τὴν διέκοψεν ὁ ἱατρός, καὶ ἄμποτε νὰ ἦτο γενικὸν τὸ αἶσθημα τοῦτο, φίλη μου. Ἦταν τὴν ἐντροπὴν τῶν πολλῶν, ἴσα ἴσα διότι εἶνε τῶν πολλῶν, δὲν αἰσθάνεται κανεὶς καὶ κατ' ἰδέαν, εἶνε χειριστὸν σύμπτωμα. Θὰ σᾶς φανῇ παράδοξον καὶ ὁμῶς ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ πρώτη ἀρετὴ παντὸς στρατοῦ εἶνε ἡ αἰδώς. Ἦταν ἡττηθῇ πρέπει νὰ αἰσθάνηται καὶ ὁ μὲτωπον καὶ νὰ ὑποφέρει· ἂν ἐπιζητῇ προφάσεις καὶ παρηγορίας, εἶνε βέβαιον ὅτι θὰ νικηθῇ καὶ δευτέραν φοράν.

— Ἐννοῶ· ἀλλὰ πῶς τὸ τάγμα ἐκεῖνο προσηνέχθη κακῶς καὶ τὰλ-

λαδοί; Ἐγὼ ἐνόμιζον ὅτι ὅλοι οἱ στρατιῶται εἶναι ὅμοιοι.

— Τί τὰ θέλετε, ἀπήντησεν ὁ ἱατρός, λαμβάνων ἐκ τῆς χειρὸς καὶ κρατῶν μέχρι τέλους τὸ νεώτερον τῶν τέκνων, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἦτο κατηραμένον ὑπὸ τοῦ Θεοῦ τὸ τάγμα ἐκεῖνο. Εἶχον κακὸν προαίσθημα δι' αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς μάχης. (Ἰ)τε ἔμαθον ὅτι ἀκριβῶς αὐτὸ τὸ τάγμα εἶχεν ἐκλεχθῆ μεταξὺ τούτων νὰ σταλῇ πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ κατασκόπευσιν ἐπὶ λόφου τινὸς πρὸς τ' ἀριστερὰ τοῦ ἐχθροῦ, τούτέστι νὰ ἐκτεθῇ εἰς αἰφνιδίαν συμπλοκὴν πρὸς δυνάμεις ἀγνώστους, ἄνευ ὑποστηρίξεως, καὶ ἴσως εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ λοιποῦ τοῦ συντάγματος, ἀγνοῶ διατί ἔτρεμον. Διαβαίνων εἶδον τὸ τάγμα αὐτὸ περιμένον τὴν διαταγὴν νὰ προχωρησῇ ἀκίνητον εἰς πεδιάδα τινα κρυπτομένην κατὰ τὸ ἦμισυ ὑπὸ τῶν δένδρων. Ἐθεώρησα καλῶς τὰς ὀφείας τῶν στρατιωτῶν αὐτῶν καὶ δὲν μοὶ ἐφάνησαν εὐνοὶ καὶ Μακράν ἤκούετο πυκνὸς τουφεκοβολισμός· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σφαιρὰς τις ἐπιπτε συρίζουσα πλησιέστερον, καὶ εἰς ἕκαστον συριγμὸν οἱ στρατιῶται ἐκείνοι ἠτένιζον ἀλλήλους καὶ ἐγέλων, ἀλλὰ... ἀφοῦ ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἠτένιζον ἀλλήλους. Ἐβλεπον πρόσωπα λευκά, ὡς ῥοῦχα πλυμένα, τὰ ὅπερ ἠθέληον νὰ γελάσωσι καὶ ἐδείκνυνον μόνον τοὺς ὀδόντας. Ἦδον χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἥστειουσιν, πλὴν ὅλα ταῦτα ἦσαν βεβιασμένα. — Κακά! εἶπον κατ' ἐμαυτὸν καὶ ἀπεμακρύνθην. Διέβην πάλιν ἐκεῖθεν μετ' ὀλίγον· τὸ τάγμα εἶχε κινήθῃ, ἀλλ' ἀφῆκεν ὀπισθὲν τοῦ ὀλέθρια ἰχνη εἶδα τρία ἢ τέσσαρα ὅπλα καὶ ἰσαριθμοὺς σακκοὺς ἐσπαρμένους κατὰ γῆς ἐπὶ τῶν χόρτων· τινὲς ἐπωφελιθέντες τοῦ ὕψους τοῦ ἀραβοσίτου ἐδραπέτευσαν. Ἐθεώρησα περίεξ καὶ μὴ ἰδὼν τινα προῦχώρησα. Ἐπειδὴ οἱ τόποι ἐκεῖνοι μοὶ ἦσαν γνωστοί, διέσχισα τοὺς ἀγρούς· ἀνῆλθον ἐπὶ ὕψωματός τινος, κατήλθον μέχρι τοῦ μέσου τὸ προσκείμενον πρηνὲς καὶ εὐρέθην ἐνώπιον λόφου ἐφ' οὗ εἶχον ἀρχίσαι ν' ἀναβαίνωσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ ἀκροβολισταί. Ἡ κοιλάς ἦτο στενοτάτη, εἰς τρόπον ὥστε ἐβλεπον εὐκρινῶς τὰ πάντα ἐπὶ τοῦ ἀντικρυ μέρους.

Ἡ κλιτὺς ἐκαλύπτετο ὑπὸ ἀραβοσίτου ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἦτο δάσος, ὅπερ ἐφαίνετο ἐντελῶς ἔρτημον. Ὁπισθεν τῶν ἀκροβολιστῶν ἀνερχάτο τὸ τάγμα σχεδὸν ἐν ἀταξίᾳ μικρὸν κατὰ μικρὸν πάντες ἀνέβησαν ἐπὶ τῆς κορυφῆς καὶ ἠφρανίσθησαν ἐντὸς τῶν δένδρων. Ὁ λόφος καὶ ἡ κοιλάς ἔμεινον ἔρημοι καὶ σιωπηλαὶ μόνον ἤκούετο ὁ κρότος τοῦ τηλεβόλου ἤχουιντος μακράν. Πλὴν μοὶ ἐφαίνετο, καλῶς ἐφιστῶντι τὴν προσοχὴν μου ὅτι τοῦ καὶ τοῦ ἐκινεῖτό τι ἐντὸς τοῦ ἀραβοσίτου· ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐβλεπον ἀτραπτοῦσαν κἀννην ὅπλου καὶ ὑπωπτεύθην ὅτι ἦσαν στρατιῶται μείναντες ὀπίσω καὶ δραπέτεοντες. Καθ' ἣν στιγμὴν ἐκινουμένη ὅπως προχωρήτω καὶ βεβαιωθῇ, ἤκουσα ἐκ τοῦ μέρους τοῦ ἰάτους κατ' ἀρχὰς τὸν κρότον τινῶν πυροβολισμῶν, εἶτα κρότον πυκνότερον καὶ τέλος ζωηρὸν πυροβολισμὸν. — Ἀ! τέλος πάντων, εἶπα· συνηντήθησαν. — Μετ' ὀλίγον ὁμῶς ἀντί ν' ἀκούω τὸν θύρουθον ἀπομακρυνόμενον, ὡς ἤλπιζον, ἤκουον αὐτὸν πλησιαζόντα· ἔπειτα τὸ οὗ καὶ ἐπέσθην ὅτι ἐπλησίαζε τῷ ὄντι· ὕψωσα τοὺς ὀφθαλμούς· καὶ διέκρινα ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου τινὰς στρατιώτας τρέχονας, ἀκολουθῶν καὶ ἄλλος ὁλόκληρον τὸ τάγμα, ἀναμίξ, ἐν ἀταξίᾳ, ἄνευ τοῦ ταγματάρχου. Τὸ αἶμα ἀνῆλθε τόσον σφοδρῶς εἰς τὴν κεφαλὴν μου, ὥστε ἐνόμισα ὅτι θά λειποθυμήσω· ἔπειτα ἠσθάνθην ῥίγος παγερὸν καὶ ἐθεώρουν ὡς ἡλίθιος. Τὸ τάγμα κατέβαινε τὸν λόφον τροχάδην μετὰ κραυγῶν, δεσπαρμένον ῥίπτον χαμαὶ τοὺς σάκκους καὶ τοὺς πῖλους, ὥσπερ τὸ ἐδίωκε καταπόδας ὁ Ἄδης. Ἐνίοτε εἰς αὐτῶν ἵστατο καὶ ἐστῆετο ὅπως πυροβολήσῃ ἀλλ' οἱ πλείστοι κατήρχοντο κρημνιζόμενοι ἀπὸ τῆς κατωφερείας μετὰ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, μετὰ τοὺς βραχίονας τεταμένους προσκρούοντες πρὸς ἀλλήλους, πίπτοντες κατὰ γῆς, ἐγειρόμενοι ὅπως πέσωσι πάλιν, παράφρονες σχεδόν.

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἐπόμενον.)

ΟΙ ΚΥΝΕΣ ΤΟΥ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.

Συνήθως ἀποσύρομαι εἰς τὴν οἰκίαν μου ἐν νυκτὶ λίαν προκαχωρημένη ἢ μᾶλλον εἰπεῖν κατὰ τὸν ὄρθρον. Κατὰ τὰς νυκτερινὰς δὲ αὐτὰς ἢ πρωϊνὰς, ὅπως θέλετε, ἐκδρομὰς μου. Ἐν εὐκυρίᾳ κερδίζω, καὶ τοῦτο εἶναι θέμει ἐπισοδίων φευγαλέων, δράματος παραδόξου καὶ ἀλλοκότου, ὅπερ ἡ νύξ κρύπτει εἰς τοὺς ἐνωρίς ἐπιστρέφοντας εἰς τὴν οἰκίαν των. Εἶδον θαυμάσια πράγματα καὶ ἀνεκάλυψα ὅτι καὶ τὸ Λονδίνον ἔχει τοὺς παρίους του, ὡς τὸ Ἰνδοστάν. Οἱ παρίαὶ οὗτοι εἶναι οἱ πτωχοὶ, πεπλανημένοι, ἄνευ ἀσύλου κύνης, οἱ περιπλανώμενοι εἰς τὰ βορβορώδη ἀβύσσους τῶν ὁδῶν πρὸς εὐρεσιν τροφῆς, οἱ περιερχόμενοι ὑπόπτως τὰ σύνορα τῶν ἀγορῶν, οἱ ἐπιχειροῦντες ἀτακτον ἐπιθετικὴν πόλεμον κατὰ τῶν μυιῶν, καὶ ἐρίζοντες πρὸς τὰς γαλαῖς περὶ τῆς κατοχῆς τῶν ὀστέων καὶ τῶν σπλάγχχνων τῶν ἰχθύων. Πότον οἰκτεῖρω τοὺς ἀθλίους αὐτούς! ἀποκαχωρημένοι τοῦ ἀνθρώπου φέρουσιν ἀπὸ τῆς ἀκρας τοῦ βίγγχους μέχρι τῆς ἀκρας τῆς κέρκου, φέρει τὰ σημεῖα τῆς στερήσεως· φεύγουσιν ὑποπτοὶ ὡς κλέπται διὰ τῶν ὁδῶν, καταλαβανόμενοι ὑπὸ εἰδικῶν τινοῦ πανικῶ τρόμου, ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν police (ἀστυνομικῶν κλητῶν) οὓς κατορθοῦσι νὰ ἐξαπ. τῶσι μετ' ἀπεριγράπτου δεξιότητος.

Καὶ ὁμῶς οὗτοι θεὸν συνέδωκεν λίαν εὐχαρίστως φιλικὰς σχέσεις μετὰ τοῦ ἀνθρώπου. Παρατηρήσατε τῷ ὅτι τὸν μικρὸν ἐκείνον καὶ θαλλώπιστον ἰταλιετῆ πῶς προσηλθὼναι ἐφ' ὁμων τὸν μόνον ἀπολειφθέντα αὐτῷ ὀφθαλμόν, ἰσχυμένον εἰς τῆς ὁδοῦ τὸ μέσον καὶ σκαπτόμενον ἂν ἦν βεβαιὸς περὶ τῆς σωτηρίας του ἐρχόμενος εἰς ἀπόστασιν βουλῆς ἀπὸ τῆς ῥαβδόου σας. Εἰς ἕνα σας μίτ, εἰς ἕνα συριγμὸν, εἰς τὸν μικρότερον τῶν δακτύλων σας, ἡ καρδία του πάλλει βιαῶς ὑπὸ τῆς χαρᾶς καὶ ὁρμῆς μετ' ἐνθουσιασμοῦ πρὸς ὑμᾶς, κινῶν τὴν ὀφθαλμὸν μὲ κίνδυνον νὰ τὴν θραύσῃ καὶ ἐτοιμὸς νὰ σᾶς ἀκολουθήσῃ μέχρι θανάτου.

Σπανίως τι· ἐκ τῶν κυνῶν τούτων ἔχει ἀξίαν. Ἄν εἴνε καλὸς οὔτε διὰ κρέας ἀλλάντων, καὶ οἱ νυκτοκλέπται τῶν κρεῶν τοῦ περιφροῦσσι.

Ἀλλὰ τί γίνονται ἄρα οἱ κύνες τοῦ δρόμου; Μὴ φονεύονται; Τὰ ἐξοιδημένα πτώματα, ἅτινα οὐρεὶ τοῦ Ταμέτωος τὸ ρεῦμα, εἶναι ἄρα τεκμήρια τῆς σκληρότητος τῶν ἀνθρώπων ἢ τῆς ἀπελπισίας τῶν κυνῶν; Τί ἀπογίνονται; Εἰς Λονδίνον ὑπάρχουσι μυριάδες αὐτῶν· οἱ πλείστοι φαίνονται ἐπιθάνοντες, καὶ ὁμῶς ὁ ὀξύδερχέστερος ῥινοσυλλέκτης ἢ